

استعفای وزیرِ ادعاهای بزرگ

نگاهی به کارنامه و اظهارات اولین
وزیر مستعفی دولت سیزدهم

بخشی از برنامه‌های ناکام
وزیر تعاون، کار و رفاه
اجتماعی
اشتغالزایی با یک میلیون
تومان

مشکلات افزایش دستمزد و
مستمری

طرح ازدواج جوانان با 5 سال
معافیت مالیاتی

طرح انقلاب اقتصادی و ساخت
لامبورگینی

برکناری اتوبوسی به اسم
مبارزه با فساد

گروه اقتصادی

حجت عبدالملکی، وزیری که روزی گفته بود «نه توصیه می‌پذیرد و نه دستور می‌گیرد» سرانجام نتوانست در یکی از پرحاشیه‌ترین و شاید

مهم‌ترین وزارتخانه‌ها دوام بیاورد. عبدالملکی، 41 ساله زاده شهرری، دانش‌آموخته دانشگاه امام صادق در رشته عجیب و غریب «معارف اسلامی و اقتصاد» و دکترای اقتصاد از دانشگاه اصفهان، با اظهارنظرها و ادعاهایش پیش از تصدی پست وزارت معروف شد. اما حضور در وزارت کار، رفاه و تامین اجتماعی که در مناسبات اقتصادی بازیگر مهمی است؛ از قواره او خارج بود. به چند دلیل: وزارت کار، بخش مهمی از سرمایه نیروی انسانی مشغول در فضای اقتصادی ایران را مدیریت می‌کند. طبقه کارگر با شدت گرفتن تحریم‌ها در معرض مشکلات معیشتی قرار گرفته و برای بهبود وضعیت خود مطالبات زیادی دارد. از طرف دیگر، مجموعه شرکت‌های تحت تصدی این وزارتخانه اهمیت آن را در بورس بالا برده و هر اقدامی می‌تواند در وضعیت کلی بورس تاثیر بگذارد. ضمن اینکه مساله حقوق بازنشستگان نیز هست که در ماه‌های اخیر با تجمعات معترضان نیز روبه‌رو شده. بنابراین خروج فردی که با «ادعاهای بزرگ» به این وزارتخانه آمده؛ چندان هم غیرقابل پیش‌بینی نبود. در این گزارش تلاش شده برخی ادعاهای او به تصویر کشیده شود. ادعاهایی که حتی به نظر می‌رسد فضای کاری را برای دیگر اعضای تیم اقتصادی دولت تنگ‌تر کرده بود و شاید همین فشارها منجر به استعفا (بخوانید برکناری) عبدالملکی شد.

اشتغال‌زایی با يك ميليون

بخش عمده‌ای از ادعاهای عبدالملکی به پیش از دوران وزارت کوتاه او برمی‌گردد. زمانی که معاون اشتغال و خودکفایی کمیته امداد بود و همزمان در مسابقه‌ای با نام «میدون» در سیما نیز به عنوان «داور» حضور داشت. او این ادعاها را در تویتر خود عنوان می‌کرد و اتفاقاً با بازخوردهای منفی زیادی نیز روبرو بود. به‌طور مثال، سیزدهم فروردین ماه 1399 او در توییتی به نقل از «روزنامه سان انگلستان» مدعی شد که «طبق دستورالعمل جدید در امریکا، افرادی که دچار سندروم داون، فلج مغزی یا اوتیسم باشند، در صورت ابتلا به کرونا به حال خود رها میشوند تا بمیرند!» بعدها مشخص شد که نه در تیترو در نه هیچ جایی از مطلب روزنامه «سان»، این جمله وجود نداشته که «به حال خود رها میشوند تا بمیرند!» يك ماه، او در توییتی دیگر مدعی شد که «با يك ميليون تومان هم میشود اشتغال‌زایی کرد.» و در پاسخ به اینکه چگونه چنین چیزی ممکن است نوشت: «حق دارید! آموزش نداده‌ایم!»

ساخت لامبورگینی و طرح انقلاب اقتصادی

در یکی از جنجالی‌ترین ادعاها، 17 فروردین 1400 و پیش از روی کار آمدن دولت ریسی، او مدعی شد که «پنج جوان ایرانی خودروی

لامبورگینی در ابعاد جهانی ساخته‌اند.» او همچنین طرحی تحت عنوان «انقلاب اقتصادی ۱۴۰۰» پیشنهاد داده بود که طی آن تغییر کاربری زمین‌های کشاورزی آزاد شود و مالک آن زمین‌ها اختیار داشته باشند در آنها هر فعالیت دامی، صنعتی و ... انجام دهد. در همان زمان عباس آخوندی، وزیر پیشین راه و شهرسازی نسبت به غارت منابع طبیعی بر اساس این ایده هشدار داد.

درب پارکینگ‌ها در کره جنوبی

ادعای عجیب دیگر او پیش از وزارت، در یک سخنرانی در جمع تشکلهای دانشجویی عنوان شد که گفته بود: «در کره جنوبی درب پارکینگ‌ها به گونه‌ای ساخته شده که فقط خودروی کره‌ای می‌تواند وارد پارکینگ شود و به هیچ عنوان مرسدس بنز که بزرگتر است، نمی‌تواند وارد شود!» ظاهراً آقای عبدالملکی نمی‌دانسته عرض خودروهای کره‌ای در برخی مدل‌ها بیشتر و در خودروهای غربی کمتر است و اساساً نه در کره و نه هیچ جای جهان کسی بر این اساس واردات خودرو را محدود نمی‌کند.

طرح ازدواج جوانان با ۵ سال معافیت مالیاتی

عبدالملکی در یکی دیگر از اظهارات عجیب خود زمانی که در یک برنامه تلویزیونی در فروردین ماه گذشته با این سوال مواجه شد که چرا جوانان سراغ ازدواج نمی‌روند، گفته بود: «چون از لحاظ اقتصادی آینده‌ای ندارند.» او برای حل این مساله و آسان کردن ازدواج طرحی ارائه می‌دهد که مطابق آن، «در لحظه ازدواج دختر و پسر همان توی محضر یک شرکت به نامشان ثبت می‌شود و می‌توانند فعالیت اقتصادی خودشان را در کنار دیگر فعالیت‌ها از همان حجله زفاف شروع کنند البته با ۵ سال معافیت مالیاتی و به ازای هر فرزند می‌توانند ۲ سال معافیت مالیاتی دریافت کنند.»

اقتصاد ایران از چین بازتر است

در اردیبهشت سال گذشته نیز وی با حمله به مدافعان پیوستن به افای‌تی‌اف، مدعی شده بود که «اقتصاد ایران از اقتصاد چین بازتر است.» عبدالملکی که در یک برنامه تلویزیونی با فرهاد نیلی اقتصاددان و نماینده پیشین ایران در بانک جهانی مناظره می‌کرد، مدعی شد رتبه چین از نظر «باز بودن اقتصاد» ۱۰۰ است و ایران هم از چین رتبه بالاتری دارد. او سپس در یک رشته‌توییت توضیح بیشتری داده و تاکید کرده اشاره او به «شاخص باز بودن اقتصاد» است که ترجمه «Trade Openness» است. این در حالی است که در همان زمان آخرین رتبه‌بندی بنیاد هریتیج از شاخص آزادی اقتصادی ایران نشان می‌داد ایران در میان ۱۷۸ کشور در مقام ۱۶۸ و چین در رتبه ۱۰۷ قرار دارد.

برکناری اتوبوسی به اسم مبارزه با فساد

عبدالملکي در يکي از مهم‌ترين شعارهاي خود عنوان کرد که «براي مبارزه با فساد آمده» و دستگاه انتصابات را بر محور شايسته‌گزيني اعلام کرد و گفت که «اگر مديري پس از انتصاب خطا کند؛ فساد کند يا ناکارآمدي او ثابت شود، بلافاصله برکنار خواهد شد.» او از تصميميش براي برکناري هزار نفر از مديران زيرمجموعه وزارت کار خبر داد و تاکيد کرد ۳۵۰ نفر برکنار شده‌اند و ۶۵۰ نفر در نوبت هستند. او مدعي شد که «تدوين کميته بازرسي، حقوقي و حراستي به صورت نظام‌واره در اين زمينه تشکيل شده است که منجر به تشکيل ۱۲۰ پرونده شده که برخي از آنها تکميل شده و آماده ارسال به دستگاه قضايي است و در آينده به اطلاع مردم ميرسانيم و با هماهنگي مقام قضايي اسامي اين افراد و پرونده‌هاي فساد را رسانه‌اي مي‌کنيم.» اين در حالي است که بعدها صالحی دادستان عمومي و انقلاب تهران در جلسه شوراي عالي قضايي ادعای عبدالملکي را رد کرد و گفت: «طبق بررسي‌هاي به عمل آمده تا امروز هيچ‌گونه اعلام جرمي عليه مديران سابق وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعي به دادسرای تهران واصل نشده است.»

مشکلات بازنشستگان

با وجود دستگاه عريض و طويل وزارتخانه‌اي مانند کار، رفاه و تامين اجتماعي گفته ميشود که در ابتدای سال به دليل يك «غلط تايپي» صورت گرفته در بند ۴ تبصره ۱۲ قانون بودجه کل کشور اين شائبه براي دستگاه‌هاي اجرايي ايجاد شد که مي‌زان افزايش حقوق بازنشستگان سازمان تامين اجتماعي در سال جديد بايد همانند ساير صندوق‌هاي بازنشستگي فقط ۱۰ درصد باشد؛ اين در حالي است که معمولا ميزان افزايش حقوق بازنشستگان سازمان تامين اجتماعي از سوي هيأت امنای اين صندوق مطابق با تغييرات دستمزد سالانه کارگران در شوراي عالي کار تعيين ميشود. اما اين بار وجود يك «ويرگول» غلط در ميانه عبارت «صندوق بازنشستگي تامين اجتماعي نيروهاي مسلح» و اصلاح آن ۲۳ روز دستگاه‌هاي اجرايي را معطل گذاشت تا از بررسي افزايش حقوق بازنشستگان تامين اجتماعي شانه خالي کنند. در نهايت مقرر شد افزايش حقوق در خرداد اعمال و معوقات نيز در مرداد پرداخت شود. اما با شدت گرفتن تجمع بازنشستگان، او بارها مورد انتقاد قرار گرفت. بازنشستگان با برگزاري اعتراضات سراسري خواستار استعفای او شدند و شعارهاي تندي نيز عليه او و دولت سر دادند. مشکلات افزايش حقوق و دستمزد

در يکي از چالش‌برانگيزترين مواردی که در کارنامه کاري وزير مستعفي کار قرار مي‌گيرد، ميزان حقوق و دستمزد کارگران در سال جديد با رشد 57.4 درصدی روبه‌رو شد. اتفاقي که با اعتراض گسترده

جامعه کارفرمایی و حتی کارشناسی روبرو شده و هنوز هم ترکشهای این تصمیم در بازار کار دیده میشود. توصیه‌ها در این دوره بر مهار تورم و اجرای برنامه‌های حمایتی استوار بود، اما در نهایت افزایش ۵۷ درصدی حقوق اتفاق افتاد و تورم نیز روند افزایشی خود را حفظ کرد.

فاصله ادعا تا عمل

گفته میشود عبدالملکی به عنوان «مشاور» در دولت به فعالیتهای خود ادامه خواهد داد و حتی شنیده شده که برای سفارت در یکی از کشورهای شرقی نیز کاندیدا شده است. به نظر میرسد که او بار دیگر به تویتر برگشته و ادعاهای دیگری را نیز به اشتراک بگذارد. هرچند، در همین مدت زمان کوتاه وزارت، احتمالاً متوجه شده که فاصله «ادعا و شعار» تا «عمل» بسیار زیاد است. امروز، نه با يك میلیون تومان شغلی ایجاد شده، نه خبری از آن جوانانی است که لامبورگینی تولید کرده‌اند و اثرات تخریبی تحریم‌ها و لجبازی بر سر افای‌تیاف بیش از پیش نمایان شده است.

امید بخش ولی محتاطا نه

عباس عبدي

در میان اخبار منفي و ناامیدکننده‌ای که این روزها شنیدیم، خبر استعفا و شاید بهتر است بگوییم برکناری محترمانه وزیر کار را باید محتاطانه خبری امیدبخش تلقی کرد، زیرا روشن بود که برداشتن او یا هر وزیر دیگری برای دولت آقای ریسی هزینه سیاسی خواهد داشت که پرداخت چنین هزینه‌ای نیازمند شجاعت سیاسی است و به‌طور قطع این اتفاق میتواند برای چند وزیر بی‌تجربه و کم‌اثر دیگر نیز رخ دهد و باید هزینه سیاسی این تغییرات را کم کرد، زیرا هیچ نیروی اصلاح‌طلبی خواهان شکست این دولت نیست، موفقیت آن خواست همگانی است، ولی این موفقیت یا شکست بیش از همه به دست خودشان است. باید افراد و نیروهای متوهم را که جز زیان اثر دیگری ندارند، تغییر دهند. امور کشور و اقتصاد آن محل کارآموزی یا آزمون و خطای افراد متوهم نیست.

واقعیت‌های اقتصادی خود را بر هر شخص و گروه و دولتی تحمیل میکند. همان روزی که متوهمانه می‌گفتند اگر چنین وچنان کنیم به راحتی به مقام‌های اول و دوم اقتصاد جهانی می‌رسیم، یا با يك میلیون تومان

ایجاد شغل می‌کردند! یا با ارزیابی چند صد میلیونی، قیمت آن را به زیر ۱۵ هزار تومان می‌آورند، یا لامبورگینی تولید می‌کردند، یا اثرات تحریم را نفی و مسخره می‌کردند، باید از میدان تعیین سرنوشت این ملت کنار زده می‌شدند، زیرا کسی که چنین گزاره‌هایی را بگوید و همه بدانند که متوهمانه بوده ولی از شرم سر به زیر نیندازد نشان از موضوعی فراتر از توهم است. در هر حال به هر دلیلی آنان بر سرنوشت این کشور حاکم شدند، حالا که از آن تصمیم عدول کرده‌اند، باید حمایت کرد. ماهی را هر وقت از آب بگیریم تازه است، مشروط بر اینکه این ماهی پیش از صید نمرده و فاسد نشده باشد.

از این رو از تصمیم رییس‌جمهور باید حمایت و درخواست کرد که مجموعه تیم اقتصادی دولت را بازسازی و عقلانیت اقتصادی را بر آن حاکم کند، و به جای ۷۰۰۰ صفحه برنامه ۷ خط یا گزاره روشن در اقتصاد ارائه شود و تیم اقتصادی بر محور آن حرکت نماید. مهم‌ترین آن تأکید بر سیاست نادرست قیمت‌گذاری از جمله ارز و انرژی است که بلاي جان اقتصاد شده، مساله اصلاح سیاست خارجی، مکمل ضروری برای بهبود وضعیت اقتصادی کشور است. کنترل تورم از نان شب واجب‌تر است. باید ترسید از اینکه مهار تورم و نقدینگی رها شود. از نظر سیاسی و اجتماعی احتمالاً تابستان گرمی پیش رو داریم. گرمای سیاست این تابستان مشکل‌آفرین خواهد بود ولی قابل حل است، مشروط بر اینکه برای افزایش اعتماد عمومی اقدامی عاجل به عمل آید. آقای ریسی و مسوولان حکومتی بهتر از هر کس دیگری می‌دانند که رضایت و ارزیابی و رویکرد مردم نسبت به امور و دولت چگونه است و در حال تنزل شدید است. این حملات عجیب و خبرسازی‌ها علیه سیاستمداران سابق برای توجیه وضع کنونی نه منصفانه است و نه حتی موثر. همین وزارت کار نمونه خوبی است که چرا در وزارتخانه‌ای که شعارهای آنچنانی می‌داد، مسوول حراست جدید آن را در مدت کوتاهی برکنار کردند، و صدایش را هم در نیاموردند؟! از این موارد فراوان است. بترسید از کسانی که شعارهای مفت می‌دهند. از گذشته عبور کنید و خود را رها سازید، نگاه را به آینده باید برد. باید در جهت درست عمل کرد. نگاهی به همین معاونان جدیداً منصوب شده وزارت کار بیندازید و آنان را با معاونان قبلی مقایسه کنید تا متوجه عمق تفاوت‌ها شوید. این چه سیاستی است که در مدت کوتاهی کارمندان ستادی وزارتخانه را به تظاهرات علیه وزیر مجبور می‌کند؟ اینها هزینه‌های سیاسی و روانی جدی برای دولت دارد و داشته است.

آقای ریسی و همکارانشان باید اطمینان داشته باشند که هرگاه اقدام درستی در جهت خیر مردم انجام دهند، اکثریت از آن حمایت خواهند کرد و نگران اقلیتی مخالفخوان نباشند، به قول امام علی(ع)

خشم عامه مردم خشنودي خواص را بياثر ميسازد و ناخشنودي خواص، با رضائت عموم مردم جبران پذير است.

منبع: روزنامه اعتماد 25 خرداد 1401 خورشیدی